

Naloxone: Điều trị khi dùng Thuốc giảm đau nhóm Opioid Quá liều

Naloxone: Treating Opioid Overdose

Thuốc giảm đau nhóm opioid là gì?

Thuốc giảm đau nhóm opioid là một nhóm thuốc bao gồm morphin, heroin, methadone, fentanyl và oxycodone. Thuốc giảm đau nhóm opioid được kê đơn để giảm đau và an toàn khi được sử dụng đúng và theo những cách được hiểu rõ và được quản lý.

Tình trạng dùng quá liều thuốc giảm đau nhóm opioid là gì?

Tình trạng dùng quá liều thuốc giảm đau nhóm opioid xảy ra khi một người dùng nhiều opioid hơn mức mà cơ thể của họ có thể chịu được. Hơi thở có thể trở nên không đều và chậm, và một người có thể không phản ứng với kích thích. Nếu một người không thở được, hoặc thở không đủ, nồng độ oxy trong máu sẽ giảm. Điều này có thể dẫn đến tình trạng tổn thương não, tim ngừng đập và tử vong.

Tại sao tình trạng dùng quá liều thuốc giảm đau nhóm opioid là một vấn đề y tế công cộng quan trọng?

Số ca dùng quá liều opioid mỗi năm ở Canada tiếp tục tăng. Canada là một trong những quốc gia tiêu thụ lượng opioid được kê đơn tính trên đầu người cao nhất trên thế giới.

Trong những năm gần đây, số người tử vong ở B.C. liên quan đến tình trạng dùng quá liều ma túy bất hợp pháp đã vượt quá 900 trường hợp mỗi năm. Những trường hợp dùng ma túy quá liều là do nguồn cung cấp ma túy bất hợp pháp có độc tính cao và khó lường. Tử vong do dùng quá liều hiện là nguyên nhân hàng đầu gây ra những trường hợp tử vong không tự nhiên ở B.C.

Naloxone là gì?

Naloxone là một loại thuốc có thể tạm thời đảo ngược tình trạng quá liều opioid. Loại thuốc này được cung cấp dưới dạng tiêm/chích và xịt vào mũi (tức là đưa vào "trong mũi").

Naloxone có thể nhanh chóng đảo ngược những tác động của thuốc opioid. Thuốc này kết dính với cùng những điểm (thụ thể) trong não giống như opioid. Khi naloxone được đưa vào cơ thể, nó sẽ đẩy opioid ra khỏi thụ thể để khôi phục nhịp thở bình thường. Naloxone có thể đảo ngược nhịp thở bị chậm trong vòng 3 đến 5 phút. Có thể cần một liều naloxone thứ hai nếu liều đầu tiên không khôi phục lại nhịp thở bình thường.

Tác dụng của naloxone kéo dài từ 20 đến 90 phút. Sau khi naloxone hết tác dụng, opioid có thể vẫn còn trong cơ thể. Opioid có thể kết dính với các thụ thể của nó trong não và khiến hơi thở bị chậm trở lại. Điều đó có nghĩa là tình trạng quá liều có thể quay trở lại, dẫn đến việc cần có một liều naloxone khác. Đây là lý do điều quan trọng là phải tìm sự trợ giúp y tế càng sớm càng tốt bằng cách gọi số **9-1-1**, và chuẩn bị sẵn một liều naloxone thứ hai nếu các triệu chứng của tình trạng quá liều trở lại.

Naloxone có an toàn không?

Có, naloxone rất an toàn. Các khoa cấp cứu của bệnh viện và nhân viên cứu thương đã sử dụng loại thuốc này trong nhiều thập kỷ để đảo ngược tình trạng quá liều opioid.

Naloxone không có tác động gì nếu bạn chưa dùng opioid. Nó sẽ không khiến bạn "phê" và không gây ra tình trạng nghiện ngập hay lệ thuộc. Nếu bạn đã quen với việc sử dụng opioid, naloxone có thể khiến bạn gặp phải các triệu chứng bứt rứt vật vã như khi thiếu thuốc. Tuy khó chịu nhưng các triệu chứng bứt rứt vật vã này không đe dọa đến tính mạng. Trong một số trường hợp hiếm hoi, một số người có thể bị dị ứng với naloxone.

Chương trình Mang Naloxone Về Nhà (Take Home Naloxone) của B.C. là gì?

Vào tháng 8 năm 2012, chương trình Mang Naloxone Về Nhà của B.C. (B.C.'s Take Home Naloxone - BCTHN) đi vào hoạt động nhằm giảm tác hại và

những trường hợp tử vong do sử dụng opioid quá liều. Chương trình BCTHN hướng dẫn những người có thể chứng kiến tình trạng quá liều cách ứng phó và thực hiện việc chăm sóc có khả năng cứu mạng người trong khi chờ nhân viên cấp cứu đến.

Chương trình đào tạo về phòng ngừa và nhận biết tình trạng quá liều cũng như và phản ứng sơ cứu. Khóa đào tạo này dành cho những cá nhân sử dụng opioid cùng với bạn bè và gia đình của họ. Nhân viên của các tổ chức phi lợi nhuận và tổ chức hoạt động tại cộng đồng có thể lấy naloxone thông qua Chương trình Hộp Phản ứng với Tình trạng Quá liều của Cơ sở (Facility Overdose Response Box Program).

Naloxone có dẫn đến việc dùng thuốc nhiều hơn không?

Không. Các nghiên cứu đã chỉ ra rằng việc cung cấp naloxone cho những người sử dụng opioid không dẫn đến việc tăng sử dụng thuốc hay hành vi liều lĩnh. Đào tạo về việc sử dụng naloxone nâng cao nhận thức về cách dùng thuốc an toàn. Khóa đào tạo tăng cường năng lực cho các cá nhân bằng cách cung cấp kiến thức và công cụ có giá trị để cứu sống một mạng người.

Ai đủ điều kiện nhận bộ naloxone?

Bạn không cần đơn thuốc để đi mua Naloxone. Không có hạn chế về những địa điểm được bán naloxone. Chương trình BCTHN cung cấp bộ dụng cụ naloxone có thể tiêm/chích và đào tạo miễn phí cho những người có khả năng chứng kiến và ứng phó với tình trạng quá liều, chẳng hạn như gia đình và bạn bè.

Thuốc xịt mũi naloxone được cung cấp miễn phí cho người dân Bản địa (First Nations) ở B.C. tại các hiệu thuốc trong cộng đồng thông qua Trợ cấp Y tế cho người Bản địa (First Nations Health Benefits).

Trong khóa đào tạo của THN có những nội dung gì?

Khóa đào tạo bao gồm tìm hiểu về cách phòng ngừa tình trạng quá liều, cách nhận biết tình trạng quá liều opioid và cách sơ cứu. Bạn sẽ tìm hiểu về những thứ có trong bộ naloxone mang về nhà và cách tiêm/chích naloxone theo cách tiêm/chích vào cơ. Bạn có thể

tham gia khóa đào tạo trực tiếp tại một cơ sở phân phối THN có đăng ký. Khóa đào tạo trực tuyến cũng có tại www.naloxonetraining.com/. Bạn có thể hoàn thành khóa đào tạo trực tuyến và nhận chứng chỉ để đến hiệu thuốc hoặc cơ sở khác để lấy bộ dụng cụ.

Tôi làm thế nào để tìm naloxone?

Cả naloxone dạng tiêm/chích và dạng xịt mũi đều được phê duyệt ở Canada và có thể mua tại các hiệu thuốc. Bạn có thể tìm thấy bộ dụng cụ THN tại hơn 1,700 địa điểm được đăng ký bởi chương trình BCTHN, bao gồm cả các hiệu thuốc trong cộng đồng. Những người dân Bản địa ở B.C. cũng có thể mua bộ dụng cụ naloxone xịt mũi ngay tại hiệu thuốc.

Để tìm một điểm phân phối của BCTHN gần bạn, hãy truy cập Hướng đến Trái tim (Toward the Heart) <https://towardtheheart.com/site-finder>

Để Biết thêm Thông tin

Để biết thêm thông tin về giảm tác hại, hãy xem các Tờ thông tin HealthLinkBC sau:

- [HealthLinkBC File #102a Hiểu về Giảm Tác hại: Sử dụng Chất gây nghiện](#)
- [HealthLinkBC File #102b Giảm Tác hại cho Gia đình và Người chăm sóc](#)

Để biết thêm thông tin về cách nhận biết và phòng ngừa tình trạng quá liều, chương trình BCTHN và chương trình naloxone xịt mũi của FNHA hãy truy cập các trang web sau:

- Hướng đến Trái tim (Toward the Heart) <https://towardtheheart.com>
- Overdose Awareness in BC www2.gov.bc.ca/gov/content/overdose
- Cơ quan Y tế Người Bản địa (First Nations Health Authority) www.fnha.ca/what-we-do/mental-wellness-and-substance-use/overdose-information/get-help

BC Centre for Disease Control
An agency of the Provincial Health Services Authority

Muốn biết thêm các đề tài của HealthLinkBC File, xin truy cập mạng www.HealthLinkBC.ca/healthfiles hoặc đến đơn vị y tế công cộng tại địa phương quý vị. Để có thông tin và lời khuyên y khoa không khẩn cấp tại B.C., xin truy cập mạng www.HealthLinkBC.ca hoặc gọi 8-1-1 (miễn phí). Để có sự giúp đỡ cho người điếc và khiếm thính, xin gọi 7-1-1. Các dịch vụ dịch thuật có sẵn cho hơn 130 ngôn ngữ khi có yêu cầu.